

وحی و نبوت

در قرآن و عهدین

جواد باغبانی آرانی

استادیار گروه ادیان مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

با نظارت علمی

دکتر محمد اسعدی

دکتر امیر خواص

انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

۱۴۰۰

سرشناسه	: باغبانی آرائی جواد، ۱۳۴۰-
عنوان و نام پدیدآور	: وحی و نبوت در قرآن و عهدین / جواد باغبانی آرائی؛ با نظارت علمی محمد اسعدی، امیر خواص.
مشخصات نشر	: قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۴۵۲ ص.
شابک	: 978-600-444-314-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: نبوت -- جنبه‌های قرآنی Prophecy-- Qur'anic aspects وحی -- اسلام -- جنبه‌های قرآنی Revelation -- Islam -- Qur'anic teaching نبوت -- مسیحیت Prophecy -- Christianity نبوت -- یهودیت Prophecy -- Judaism وحی Revelation وحی -- یهودیت Revelation -- Judaism
شناسه افزوده	: اسعدی، محمد، ۱۳۵۰-۱۴۰۰
شناسه افزوده	: خواص، امیر، ۱۳۴۴-
شناسه افزوده	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، انتشارات
رده‌بندی کنگره	: BP۱۰۴
رده‌بندی دیوبی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۸۶۵۶۴۱۶
اطلاعات رگورد کتاب‌شناسی	: فیپا

۱۵۶۷

اردیابن - ۲۶

۱۴۰۰-۴۹

شماره ردیف

شماره موضوعی

www.ketab.ir

■ وحی و نبوت در قرآن و عهدین

- مؤلف: جواد باغبانی آرائی
- ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
- چاپ: احسان
- نوبت و تاریخ چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰
- شمارگان: ۳۰۰
- قیمت: ۱۱۳۰۰۰ تومان

-
- دفتر مرکزی: قم، خیابان شهدا، کوی ممتاز، پلاک ۳۸
 - تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۲۳۲۴
 - شعبه تهران: خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و شهید منبری-جاوید، ساختمان شماره ۳۱۰، طبقه سوم، واحد ۱۱۲
 - تلفن و نمابر: ۰۲۱-۶۶۴۶۶۱۲۱
 - شعبه مؤسسه امام خمینی(ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)
 - تلفن: ۰۲۵ ۳۲۱۱۳۶۲۹

فهرست مطالب

۲۳.....مقدمه معاونت پژوهش

۲۵.....پیشگفتار

درس اول: وحی و نبوت (۱)

۳۰.....۱. وحی

۳۱.....قرآن کریم

۳۱.....انواع وحی

۳۲.....حاصل وحی

۳۳.....عهد عتیق

۳۳.....انواع وحی

۳۶.....حاصل وحی

۳۷.....عهد جدید

۳۸.....انواع وحی

۳۹.....حاصل وحی

۴۰.....۲. نبوت

۴۱.....قرآن کریم

۴۱.....اهداف بعثت انبیا

۴۴.....عهد عتیق

۴۴.....اهداف بعثت انبیا

۴۵.....عهد جدید

۴۵.....اهداف بعثت انبیا

۴۶.....شباهت‌ها و تفاوت‌ها

درس نهم: حضرت یوسف علیه السلام (۲)

۱۹۴	قرآن کریم
۱۹۴	تعبیر رؤیای زندانیان
۱۹۶	رؤیای پادشاه
۱۹۷	حضرت یوسف <small>علیه السلام</small> عزیز مصر
۱۹۸	سفر اول برادران به مصر
۱۹۹	عهد عتیق
۱۹۹	تعبیر رؤیای زندانیان
۲۰۰	رؤیای پادشاه
۲۰۰	یوسف عزیز مصر
۲۰۱	سفر اول برادران به مصر
۲۰۳	عهد جدید
۲۰۳	شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۲۰۶	خلاصه درس
۲۰۷	پرسش‌ها

درس دهم: حضرت یوسف علیه السلام (۳)

۲۱۰	قرآن کریم
۲۱۰	سفر دوم برادران به مصر
۲۱۱	جام گم‌شده
۲۱۳	حضرت یوسف <small>علیه السلام</small> خود را معرفی می‌کند
۲۱۵	عهد عتیق
۲۱۵	سفر دوم برادران به مصر
۲۱۶	جام گم‌شده
۲۱۷	یوسف خود را معرفی می‌کند
۲۱۸	عهد جدید
۲۱۹	شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۲۲۲	خلاصه درس
۲۲۳	پرسش‌ها

درس یازدهم: حضرت موسی و هارون (۱)

۲۲۶	۱. حضرت موسی
۲۲۶	قرآن کریم
۲۲۷	تولد حضرت موسی
۲۲۸	حضرت موسی در مدین
۲۳۱	خروج از مصر
۲۳۳	معجزات حضرت موسی
۲۳۴	قوم حضرت موسی
۲۳۶	حضرت موسی و قارون
۲۳۷	عهد عتیق
۲۳۷	تولد موسی
۲۳۸	موسی در مدیان
۲۳۹	خروج از مصر
۲۴۰	معجزات موسی
۲۴۲	قوم موسی
۲۴۳	موسی و قارون
۲۴۴	عهد جدید
۲۴۴	تولد موسی
۲۴۵	موسی در مدیان
۲۴۶	خروج از مصر
۲۴۶	معجزات موسی
۲۴۷	قوم موسی
۲۴۸	موسی و قارون
۲۴۸	شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۲۵۱	خلاصه درس
۲۵۳	پرسش‌ها

درس دوازدهم: حضرت موسی و هارون (۲)

۲۵۶	۱. حضرت موسی
-----	-------	--------------

۳۵۱ بکارت مریم
۳۵۱ پرستش مریم
۳۵۲ صفات مریم
۳۵۲ دریافت وحی
۳۵۲ مبارک بودن
۳۵۳ نعمت یافتن
۳۵۳ پاکی از گناه اصلی
۳۵۳ شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۳۵۷ خلاصه درس
۳۵۸ پرسش‌ها

درس شانزدهم: حضرت عیسی ❖

۳۶۲ قرآن کریم
۳۶۲ بشارت تولد حضرت عیسی ❖
۳۶۳ تولد حضرت عیسی ❖
۳۶۳ زمان و مکان تولد حضرت عیسی ❖
۳۶۳ رسالت حضرت عیسی ❖
۳۶۵ صفات حضرت عیسی ❖
۳۶۷ معجزات حضرت عیسی ❖
۳۶۹ مخاطبان حضرت عیسی ❖
۳۷۰ الوهیت حضرت عیسی ❖
۳۷۲ سرانجام حضرت عیسی ❖
۳۷۲ عهد عتیق
۳۷۳ عهد جدید
۳۷۴ بشارت تولد عیسی
۳۷۵ تولد عیسی
۳۷۵ زمان و مکان تولد عیسی
۳۷۶ رسالت عیسی
۳۸۱ صفات عیسی

۳۸۳	معجزات عیسی
۳۸۷	مخاطبان عیسی
۳۸۸	الوهیت عیسی
۳۹۱	سرانجام عیسی
۳۹۳	شبهات ها و تفاوت ها
۳۹۶	خلاصه درس
۳۹۷	پرسش ها

درس هفدهم: انبیای دیگر

۴۰۱	۱. حضرت ادریس <small>علیه السلام</small>
۴۰۲	حضرت ادریس <small>علیه السلام</small> یا خنوخ
۴۰۳	۲. حضرت هود <small>علیه السلام</small>
۴۰۴	حضرت هود <small>علیه السلام</small> و قوم عاد
۴۰۶	عذاب قوم عاد
۴۰۸	۳. حضرت صالح <small>علیه السلام</small>
۴۱۱	۴. حضرت شعیب <small>علیه السلام</small>
۴۱۳	اصحاب الأیكة
۴۱۴	۵. حضرت خضر <small>علیه السلام</small>
۴۱۶	۶. حضرت یوشع <small>علیه السلام</small>
۴۱۷	۷. حضرت سموئیل <small>علیه السلام</small>
۴۱۷	۸. حضرت ذوالکفل <small>علیه السلام</small>
۴۱۸	۹. لقمان حکیم
۴۱۹	اندرزهای لقمان حکیم
۴۲۱	۱۰. ذوالقرنین
۴۲۳	۱۱. حضرت عزیر <small>علیه السلام</small>
۴۲۶	۱۲. حضرت محمد <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>
۴۲۷	نسب
۴۲۷	تولد
۴۲۸	دوران کودکی و جوانی

۴۲۸	بعثت
۴۲۹	زمان و مکان بعثت
۴۳۰	هجرت
۴۳۱	غزوه‌ها و سریه‌ها
۴۳۱	جهانی بودن رسالت
۴۳۲	فتح مکه
۴۳۳	حجۃ الوداع
۴۳۴	صفات
۴۳۶	معجزه جاوید
۴۳۷	وفات
۴۳۷	بشارت به پیامبر اکرم ﷺ در عهدین
۴۳۸	شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۴۳۹	خلاصه درس
۴۴۰	پرسش‌ها
۴۴۲	پیوست
۴۴۴	کتابنامه
۴۴۴	الف) فارسی و عربی
۴۴۸	ب) لاتین
۴۴۹	نمایه‌ها

www.ketab.ir

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پابان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه ننگ‌رسانه‌اند، و در این میان، نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیهم السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را پیش‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشواری‌تر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌روند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در